

25. september 2015

Inatsisartut suleriaasianni § 36 naapertorlugu matumuuna apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut saqqummiuppara:

Qimminut uumasuutinullu nerukkaatissanik Kalaallit nunatta imminut pilersulernissaa anguniarlugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Suka K.Frederiksen, Siumut)

Ukiorpassuannortuni qimminut uumasuutinullu allanut nerukkaatissanik nunatsinni nammineq pilersorsinnaanerput iliuuseqarfigineqanngilaq. Oqallisaasarpoq timitalersuiffiunngitsunik, tamatumaa allannortinnissaa piffissanngorpoq. Nunatsinni qimmerpassuaqarpoq, soorlu kujataani inuussutissarsiornermi pisariaqaqisut savat qimmii, illoqarfinni qimmiutit, soorluttaaq avannaani tunumilu inuussutissarsiornermi atorluarneqaqisut kalaallit qimmii.

Nunatsinni aningaasarsiornikkut killiffitsinni pisariaqartinneqarpoq takutinneqarlunilu nunatsinni nioqqutissanik assigiinngitsunik arlalippassuarnik immitsinnut pilersornerunissarput ersarinnerusumik qanoq iliuuseqarfigisariaqaripput, ullumikkut avataanniit eqquusuinnakkavut assartorneqartartut tonserpassuit nammineq suliarisinnaagaluaratsigit, taakununga ilanngullugit qimminut nerukkaatissat. Taamaasilluta avataanniit tonserpassuarnik apeqqusernagit qimminut nerukkaatissanik eqquusuinerujussuarput killilersorsinnaasagatsigu, nunatsinnilu nammineq aningaasat kaaviiarterlugit suliffissarpaaluillu pilersillugit, tamannami pisariaqarteqaarput.

Nunatsinni qimmit qitsuillu amerlassussaat mianersortumik missingerneqarsinnaapput 30-35.000-sut, taakkulu ataasiakkaarlutik ullormut 500 gr.-1 kg nerissallugu pisariaqartaraat missigerneqarnikuuvoq. Tamannalu ataqatigiisinneqartariaqarpoq, oqaatigineqareersutut qimmit nerisassaat ukiumut annertoerujussuit avataanniit eqquusortaratsigit, peqatigisaanillu nerukkaatissat atorsinnaasunik eqqaaniarluta; soorlu eqqartarpavut puisit neqaat, aalisakkat perlukui, savat aqajarui erlavii il.il.

Suliffeqarfinni igitassat sumiiffinni ajornartorsiortitsipput, illuatigullu nerukkaatissanik avataanniit eqquusuilluta, tamanna eqqortuusinnaanngilluinnarpoq - ataqatigiinngilluinnarlunilu. Sinnikut atorluarneqarnerusinnaapput assersuutigalugu aserorterissutinik pisinikkut, toqqorsiveqarnikkut, nerukkaatissat suliarinninnikkut, taamaasilluni ajornartorsiutitut taakkartukkat iluaqutissanngusammata.

Arlalippassuariarluni isumasioqatigiittoqartarnikuuvoq ilaatigut assersuutigalugu Royal Greenland peqquneqassasoq suliniummik naatsorsueqqullugu pilersaaruisoqqullugulu, sulili maannamut kinguneqanngitsunik. Nalunngilarput nutaanik aallartisaasoqassappat aatsaat annertuumik

anigaasaliissuteqaqqaarluni aallartitsisoqarsinnaasoq, taamaattumik nioqutissiornermik misilit-takkat ataqatigiissarlugit pilersitsinissaq anguniarneqartariaqarpoq, pisortat pigisaanniit imaluunniit namminersorluni ingerlatsiviusuniit.

Pingaarnepaatut anguniartariaqarparput immitsinnut pilersorsinnaanerput naleqarnerulersi-tsisinnaanerpullu annertusartuassallugit.

Inatsisartut oqaaseqaatissaattut siunnersuut:

”Aalisakkanik suliffissuaqarnermit nunalerinermillu tunisassiornermit sinnikut atorluarlugit, ilaatigut qimmit uumasuutillu nerukkaatissaannik tunisassiornikkut, suliniutinik avataanit eqqussukkanik killiliisinnaasunik siuarsaanissaannik Naalakkersuisut kaammattorneqarput.”.

Missigiunneqarpoq, qanop iliuusissatut pilersaarusiap suliarinissaa inaarsarnissaanullu inuup ataatsip ukiumut naammassisinnaasaata $\frac{1}{2}$ - ata aamma $\frac{3}{4}$ -ata akornanni annertussusilimmut naammassineqarsinnaassasoq, nutsernera ilanngullugu (250-375.000kr.). Qanoq iliuusissatut pilersaarusiap naammassinissaanut anigaasartuutissat aaneqassapput pineqartumut attuumassuteqartup Naalakkersuisoqarfiup allaffissornermut anigaasartuutissaasa ilaannit, taamaalilluni – immikkut anigaasanut inatsisikkoortumik anigaasaliisoqarnissaa pisariaqartinneqassanngilaq.